

## EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2016 – 2017

Probă scrisă  
Limba și literatura maghiară maternă

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 9

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

### I. TÉTEL 45 pont

**1. A műnem megnevezése: 1 pont, három sajátosság megnevezése: 3 pont** 4 pont

Lehetséges válasz: A szöveg **epikai** alkotás része. **Egy történetet beszél el, eseményeket** elevenít meg. **Szereplőket** vonultat fel, akiknek megismerjük néhány külső és belső jellemvonását. Megismertet a cselekmény **színhelyével, idejével**. (Egy átlagosnak tűnő háromtagú család egy hétköznapijára jellemző élethelyzetet mutat be). Az **elbeszélő** egyes szám harmadik személyű.

**2. A részlet tartalmának összefoglalása** 5 pont

Lehetséges válasz: A részlet a kamaszodás egyik jellemző élethelyzetét mutatja be. Az elbeszélő egy átlagosnak tűnő háromtagú családot szerepeltet: egy kamaszlányt és szüleit. Bár kevés dolgot árul el róluk, úgy tűnik, szeretetteljes légkörben élnek. A reggeli hosszas készülődés miatt az apa elveszítette türelmét, bosszantja lánya viselkedése, már kiabál. Választ nem is várva, nevelő szándékkal, kérdések formájában szól gyermekéhez. Az anya elfogadóbb, ő kellő türelemmel fogalmazza meg elvárásait. A szülők párbeszédéből kiderül, hogyan szembesülnek ők kamaszodó lányuk „milyen vagyok” kérdéséből fakadó viselkedési problémáival.

**3. Nita jellemzése legalább két vonás kiemelésével** 7 pont

Lehetséges válasz: A kamaszlány, életkorából kifolyólag, a **kinézetével van elfoglalva**, ezért iskola előtt hosszan készülődik a fürdőszobában. Szülei noszogatására „kilibben” a fürdőszobából, és nemtetszésüket mellőzve tovább nézegeti magát a tükörben: ruháját, arcát vizsgálja, szőke hajkoronáját simítgatja. Bár anyja és apja utasításait **figyelman kívül hagyja**, viselkedése nem tűnik problematikusnak, csupán **lázad** a szülői tekintély” ellen, amikor kortársaira szeretne hasonlítani: „Senki se köti össze az osztályban. Az olyan régimódi.” A lány reggeli viselkedésével és megnyilvánulásával próbára teszi szülei türelmét. azonban rövid, határozott válaszaiból az is kitűnik, hogy kitart saját elhatározása mellett.

**4. A szókép megnevezése 2 pont, értelmezése 3 pont** 5 pont

A kiemelt szókép metafora.

Lehetséges értelmezés: A felnőtté válás folyamatában önismeretnek, s ezzel együtt az önellátásnak kiemelkedő szerepe van. Az anya – mint minden szülő – azt szeretné, hogy valóban értékes, a külsőségekre kevésbé adó ember váljék a lányából, aki érzékenyen, beleérzéssel válaszol a környezetéből kapott ingerekre.

**5. Mindegyik helyes megoldás 2 pont** 6 pont

Lehetséges válasz: a) bemenni, b) te, c) tudok

**6. Mindegyik helyes megoldás 3 pont** 9 pont

Lehetséges válasz: a) törülközővel, b) bemenni, c) tudok

<b>7. Minden helyes mondat 2 pont.</b>	<b>4 pont</b>
Lehetséges válasz: a) Kibírhatatlan, de én elviselem. b) Kibírhatatlan, amikor így viselkedik.	
<b>Nyelvhelyesség, helyesírás</b>	<b>5 pont</b>
<b>II. TÉTEL</b>	<b>45 pont</b>
<b>1. Találó cím megfogalmazása</b>	<b>2 pont</b>
Lehetséges válasz: <i>A boszorkányüldözés története</i>	
<b>2. A helyes válasz megjelölése</b>	<b>3 pont</b>
Helyes válasz: b).	
<b>3. Minden helyes válasz 3 pont</b>	<b>9 pont</b>
Lehetséges válasz:	
a) A boszorkányüldözés a 13. századtól teljesedett ki, az inkvizíció intézményének létrejötte után.	
b) Magyarországon a periratok szerint a rontók, bűbájosok, varázslók felett lehetett ítékezni.	
c) Könyves Kálmán felvilágosult uralkodó volt, aki az 1100-as évek elején törvénybe iktatta, hogy „az állati alakot öltő, esetleg emberevő lidércekről, boszorkányokról, mivelhogy nincsenek, semmi emlékezet ne legyen”.	
<b>4. Minden rokon értelmű szó 2 pont</b>	<b>6 pont</b>
Lehetséges megoldások: <b>boszorkány</b> – banya, boszi, vasorrú bába, hárpia, <b>ítélet</b> – döntés, végzés, határozat, bírói döntés, <b>per</b> – vita, jogvita, konfliktus	
<b>5. Minden helyes megoldás 2 pont</b>	<b>10 pont</b>
a) H – Az utolsó erdélyi per a felvilágosodás korában, az 1780-es években zajlott.	
b) H – Magyarországon a boszorkányüldözés örülete nem hatalmasodott el olyan mértékben, mint Nyugat-Európában.	
c) I	
<b>6. Személyes vélemény kifejtése</b>	<b>10 pont</b>
Értékelési szempontok: Témához való igazodás: 3 pont A szöveg logikai rendje, koherenciája: 3 pont Eredetiség, kreativitás a szövegalkotásban: 4 pont	
<b>Helyesírás, nyelvhelyesség</b>	<b>5 pont</b>